

Назва навчальної дисципліни	Дендрологія
Галузь знань	<i>10 Природничі науки</i>
Спеціальність	<i>101 Екологія</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Шифр навчальної дисципліни	<i>ВК 2.8</i>
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Бондар Олександр Богданович</i>
Науковий ступінь	<i>кандидат сільськогосподарських наук</i>
Вчене звання	
Посада викладача	<i>старший викладач кафедри біології, екології та методик їх навчання</i>
Контактний телефон викладача	<i>0976111749</i>
Профайл викладача	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/bio_kaf/vykladachi/bondar.pdf
Е-mail викладача	<i>olexandr.bondar91@gmail.com</i>
Розклад консультацій	<i>Очні консультації</i>
Час проведення	<i>14.40 – 17.00</i>
Місце проведення	<i>43 ауд.</i>

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Дендрологія» належить до вибіркового компоненту циклу професійної підготовки здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Екологія, метою якої є професійна підготовка спеціаліста-еколога, яка передбачає теоретичну та практичну підготовку до здійснення самостійних наукових пошуків у галузі дендрології, розвинення практичних навичок оцінювання деревних порід за їх декоративними властивостями та можливістю застосування у садово-парковому будівництві, навичок з догляду за деревними рослинами та їх розмноження.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних занять	Методи контролю	К-ть балів
Змістовий модуль I. Загальні відомості про деревні породи			
Поняття про дендрологію та її значення		Усне та письмове опитування, тестовий контроль	35
Відділ Голонасінні	Різноманітність декоративних деревних рослин у природі (екскурсія)		
Відділ Покритонасінні	Систематична та біолого-екологічна характеристика голонасінних порід		
Біоморфологія деревних порід	Систематична та біолого-екологічна характеристика покритонасінних порід (підкласи Магноліїди, Ранункуліди, Гамамеліди)		
Біологія розвитку деревних порід	Систематична та біолого-екологічна характеристика покритонасінних порід (підкласи Діленіїди, Розиди, Ламіїди)		
Екологія розвитку деревних порід	Біолого-морфологічні особливості деревних рослин		
Природна і культивована дендрофлора України	Цикли розвитку деревних порід.		
Змістовий модуль II. Природні декоративні якості деревних рослин			
Природні декоративні	Екологічні особливості деревних порід	Усне та	15

якості крони деревних порід		письмове опитування, тестовий контроль	
Фізіономічні особливості та декоративні якості листків деревних порід	Природні декоративні якості крони деревних порід		
Фізіономічні особливості і декоративні якості квітів, плодів та стовбура деревних порід	Природні декоративні якості листків деревних порід		
Змістовий модуль III. Садово-паркове мистецтво			
Дендрарій та етапи його створення	Догляд за зеленими насадженнями	Усне та письмове опитування, тестовий контроль	15
Розмноження деревних порід	Складання проекту дендрарію		
Штучна зміна форми деревних порід	Розмноження та вирощування декоративних форм дерев та кущів		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання			11
Підсумковий тест			24
Всього			100

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
ЗК01.	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК03.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ФК14.	Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
ФК15.	Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

Формування програмних результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні результати навчання
ПР02.	Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.
ПР03.	Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
ПР06.	Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.
ПР22.	Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час тестового контролю заборонене (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

1. Аксёнов Е. С. Декоративные растения. Деревья и кустарники. Т. 1 / Е. С. Аксёнов, Н. А. Аксёнова. М. : АБФ/АВФ, 2000. – 560 с.
2. Билык Е. В. Размножение древесных растений стеблевыми черенками и прививкой / Е. В. Билык. – К. : Наук. думка, 1993. – 94 с.
3. Бондар О. Б. Лісівничо-екологічний аналіз насаджень *Populus alba* та *Populus nigra* на ріках лівобережного лісостепу України / О. Б. Бондар, Л. І. Ткач, І. С. Лісіна, М. С. Коленкіна, С. І. Мусієнко. *Ukrainian Journal of Ecology*. Вип. 7(1). 2017. С. 84–91.
4. Бродович Т. М. Атлас дерев та кущів Заходу України / Т. М. Бродович, М. М. Бродович. Л. : Ви-во при Львів. ун-ті, 1973. – 240 с.
5. Заячук В.Я. Дендрологія: підруч. / В. Я. Заячук. – Л.: Сполом, 2014 – 676 с.
6. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія / О. А. Калініченко. – К. : Вища школа, 2003. – 199 с.
7. Каталог різновидів, культиварів та форм деревних та кущових рослин. Ч. І. Голонасінні (Полісся, Лісостеп та Карпати України). / М. А. Кохно [та ін.] ; за ред. М. А. Кохно. – К. : Фітосоціоцентр, 2002. – 32 с.
8. Корчемний В. Г. Екзоти Поділля / В. Г. Корчемний. – Тернопіль : Лілея, 1998. – 240 с.
9. Кохно М. А. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Покритонасінні : довідник / М. А. Кохно, Н. М. Трофименко, Л. І. Пархоменко. – К. : Фітосоціоцентр, 2005. – 716 с.
10. Лаптев О. О. Екологія рослин з основами біогеоценології / О. О. Лаптев. – К. : Фітосоціоцентр, 2001. – 144 с.
11. Лаптев О. О. Інтродукція та акліматизація рослин з основами озеленення / О. О. Лаптев. – К. : Фітосоціоцентр, 2001. – 128 с.
12. Липа О. Л. Дендрологія з основами акліматизації / О. Л. Липа – К.: Вища школа, 1977. – 224 с.
13. Познякова С. І. Дендрологія. Голонасінні: навч. посібник / С. І. Познякова, С. А. Лось – Х. : Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2015. – 199 с
14. Цицюра Н. І. Дендрологія: курс лекцій, хрестоматійний матеріал / Н. І. Цицюра. – Кременець : ВЦ КОГПІ ім. Тараса Шевченка, 2014. – 284 с.
15. Черняк В. М., Цицюра Н. І. Біологічні особливості видів родини *Cupressaceae* F. Neger у зв'язку з інтродукцією на Волино-Поділлі. Кременець : ВЦ КОГПІ ім. Тараса Шевченка, 2015. 176 с.

Інформаційні ресурси

1. Рослини-рекордсмени України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pozashkillya.ostriv.in.ua>.
2. Червона книга України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mail.menr.gov.ua/publ/redbook/redbook>.
3. Хвороби та шкідники [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bonsaiclub.com.ua/ua/stati/stati/hvorobi-ta-shkdniki>